

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γ' ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Από τον 20^ο στον 21^ο αιώνα.

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Η νέα εργασία στην ψηφιακή εποχή.

Άρθρο του Γιάννη Καρούζου στο περιοδικό «Οικονομικός» της εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ» που δημοσιεύτηκε στις 29-12-2019 (διασκευή).

Στις δέκα πρώτες εταιρείες στον κόσμο οι υπηρεσίες που προσφέρονται σήμερα είναι ψηφιακές. Μια απλή επέμβαση στο γόνατο απαιτούσε πρόσφατα να απασχοληθούν τρεις γιατροί. Σύντομα θα αρκεί ένας γιατρός και οι άλλοι δύο θα αντικατασταθούν από δύο ρομπότ αντίστοιχα. Μέσα από το κινητό μας τηλέφωνο απολαμβάνουμε την παροχή υπηρεσιών από απασχολούμενους στην πιο ευφάνταστη υπηρεσία, οι οποίοι αναζητούν τον εργοδότη τους σε έναν αλγόριθμο. Αυτή είναι η αγορά της παγκοσμιοποιημένης νέας ψηφιακής εργασίας.

Βασικά χαρακτηριστικά αυτής της νέας εργασίας είναι η σχετικότητα του χώρου και του χρόνου. Δεν είναι υπερβολικό πλέον να μιλάμε για σχέσεις εργασίας «χωρίς χρόνο» και «χωρίς τόπο», ως συνέπεια της υιοθέτησης οργανωτικών μοντέλων που βασίζονται στις ηλεκτρονικές τεχνολογίες σε τέτοιο βαθμό, ώστε να έχουν αποσταθεροποιήσει την έδρα και το ωράριο εργασίας, άλλοτε ευχάριστα για τους εργαζόμενους και άλλοτε δυσμενώς γι' αυτούς. Εκτός από τον φυσικό χώρο εργασίας (τη λεγόμενη «βιόσφαιρα») ρόλο διαδραματίζει για τον εργαζόμενο σήμερα και η «ψηφιακή σφαίρα», εφόσον η μετακίνηση των επιχειρήσεων και των ανθρώπων, στο πλαίσιο της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, άλλαξε τις συνθήκες έτσι ώστε να μην είναι δεδομένος ούτε ο τόπος ούτε ο χρόνος απασχόλησης.

Ωστόσο, η τεχνολογία δεν είναι ουδέτερη, διευθύνεται από τον άνθρωπο. Η κατάλληλη προετοιμασία στην κατάρτιση του προσωπικού και στην αναδιοργάνωση των επιχειρήσεων περιορίζει τον κίνδυνο να έχουμε εργαζόμενους από τη μία με γνώσεις / με εξειδίκευση και από την άλλη εντελώς ανειδίκευτους / ακατάρτιστους. Όμως, δεν θα υπάρχει πλέον η παραδοσιακή διάκριση μεταξύ εργατών και στελεχών, που οι πρώτοι μπορούν να εξελιχθούν και να αναλάβουν τον ρόλο των δεύτερων. Σήμερα και στο μέλλον η έλλειψη κατάρτισης θα οδηγεί σε έξοδο από την απασχόληση και όχι σε καθήκοντα γενικής φύσης ανειδίκευτου προσωπικού, όπως στο παρελθόν. Αυτή είναι η ποιοτική

διαφορά της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης, που βιώνουμε σήμερα, σε σύγκριση με το παρελθόν.

A3. (μονάδες 25)

Να εκθέσεις τη γνώμη σου, τεκμηριωμένα, σχετικά με το ποιο είναι το πιο σημαντικό πλεονέκτημα και το πιο σοβαρό μειονέκτημα των νέων μορφών εργασίας που αναπτύσσονται σήμερα, στην ψηφιακή εποχή. Το κείμενό σου θα είναι ομιλία που θα εκφωνηθεί στο πλαίσιο σχολικής ημερίδας για τις επαγγελματικές προοπτικές των ειδικοτήτων που προσφέρονται στο σχολείο σου και θα έχει έκταση 200-250 λέξεων.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

Σ. ΣΑΛΟΜ (1904 - ;)

Η φωνή

Το ποίημα είναι του ισραηλινού ποιητή Σ. Σαλόμ (1904-;) και βρίσκεται στην ανθολογία παγκόσμιας ποίησης της Ζ. Μαμαλάκη «Ποίηση δίχως σύνορα» (Αθήνα 1969: εκδ. Ιωλκός).

- Είσαι έτοιμος;
ρώτησε η φωνή
μέσα στη σιωπή της νύχτας.	1
- Έτοιμος είμαι
απαντάει η φωνή
μέσα στη σιωπή της νύχτας.	5
- Μπορείς να εγκαταλείψεις
το σπίτι σου, τη συνοικία σου
και τους φίλους σου;	
- Μπορώ να εγκαταλείψω
τον δρόμο, το σπίτι
και τους φίλους.	10
- Μπορείς να πας μακριά	

πολύ μακριά
δίχως να τρέμεις;

15

- Μπορώ να πάω μακριά
πολύ μακριά
δίχως να τρέμω.

- Τότε πιάσε τη δάδα στο χέρι
και πήγαινε δίχως να ελπίζεις επιστροφή,
δίχως να κοιτάξεις πίσω σου!

20

B3. (μονάδες 25)

Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να διαθέτει ο άνθρωπος, σύμφωνα με το ποιητικό υποκείμενο, προκειμένου να κατακτήσει το μέλλον; Εσύ συμφωνείς ή διαφωνείς με αυτό που προτείνει το ποιητικό υποκείμενο στους 3 τελευταίους στίχους; Να καταγράψεις την απάντησή σου σε ένα κείμενο 150 λέξεων.

Μονάδες 25